

Arbejdsberetning fra sekretariatet

v. landssekretær Ellen Højlund Wibe

Især to ting fyldte meget i abortdebatten sidste år (2022) og trækker stadig spor også her ind i 2023: WHO's anbefaling om at fjerne alle begrænsninger for adgang til abort og den længe ventede afstemning i USA sidste sommer omkring abort.

Først WHO – den organisation der er sat i verden for at holde øje med og forbedre sundheden på globalt plan. De er nu kommet frem til, at det er *sundhedsfremmende* for kvinder at få mulighed for abort helt frem til fødslen! Og det barn, hun bærer, ja, det er totalt forsvundet ud af ligningen ud fra en sikkert nøje planlagt taktik om, at 'det vi ikke taler om, findes ikke/er ikke relevant at forholde sig til'.

WHO's initiativ skabte heldigvis en del forargelse. Det var for meget for mange normalt-tænkende danskere, i hvem der stadig sidder en naturlig, instinktiv fornemmelse af, at man ikke bare kan negligere det lille, sparkende barn inde i morens mave og fratage det alle rettigheder helt frem til fødslen.

En undersøgelse foretaget af Epinion i efteråret viste en overvældende opbakning til den nuværende grænse på 12 uger og med – hvad der er nok så sigende - en overvægt af *kvinder*, der ønskede at beholde nuværende grænse! Siden er opbakningen skrumpet lidt ind, men dog stadig flertal for at bevare nuværende grænse. For øvrigt synes vi i Retten til Liv, at debatten om grænser dybest set er irrelevant. Alle ufødte menneskeliv skal beskyttes fra første stund. Der skal ingen grænser være!

Til trods for den udbredte forargelse over WHO's forslag, så var der politikere, der foreslog at hæve abortgrænsen, og regeringen (Soc. Dem.) med sundhedsminister Magnus Heunicke som talsperson udtalte bl.a. i et svar den 5/9 til sundhedsudvalget om sagen: *I Danmark vægter vi individets ret til at træffe valg om egen krop, liv og fremtid højt, og derfor bakker vi også fuldt ud op om WHO's indsatser for at øge adgangen til sikker abort og beskytte seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder globalt."*

Som en reaktion på den forventede omstødelse af abortloven i USA – den anden dominerende aborthistorie fra 2022 - vedtog EU den 9. juni, altså kort før afstemningen i USA, en resolution, hvori de mente sig kaldet til at anmode USA om at bevare retten til fri abort og tilpasse lovgivningen til den standard, som EU parlamentets flertal fandt vigtig. Og ved samme lejlighed opfordrede de også EU's egne medlemslande til at indordne sig under denne standard: fuld afkriminalisering af abort med henvisning til WHO's anbefalinger.

Men ingen har ret til at blande sig i andre lande og stater anliggende, og afstemningen faldt da også anderledes ud, end de havde lagt op til. Den 24. juni stod det efter afstemningen i den Amerikanske Højesteret fast, at abort frem til *uge 24* ikke længere er en *forfatningssikret ret* i hele USA. Fremover kan den enkelte stat selv lovgive på området. Det er først og fremmest en sejr for de ufødte børn i de stater, hvor der er demokratisk flertal for langt bedre beskyttelse af dem - og det er efterhånden i mere end halvdelen af staterne. Men det er også en sejr for demokratiet.

Når jeg vender det på denne måde overfor de mange skoleelever, der bl.a. har spurgt ind til min holdning til udviklingen i USA, så bliver de ofte lidt mundlamme. 'Hun sagde: "Sejr for demokratiet", "bedre beskyttelse af de ufødtes rettigheder"... jamen, det er jo ikke sådan, vi plejer at tale om det i Danmark!' Nej, vinklingen er afgørende, og journalisterne og andre mainstream har en stor indflydelse her.

I prolife-lejren var der jubel over afstemningen, i den anden lejr derimod øgede det derimod fornemmelsen af, at den fri abort er under tiltagende pres, også i andre dele af den vestlige verden.

Jeg tror, der er en sammenhæng mellem udfaldet i USA, debatten der fulgte herhjemme og så flere nye medlemmer end normalt hen over sommeren. Folk der melder sig ind via hjemmesiden. Det sker på ugentlig basis mange af årets måneder, men sommeren plejer at være en død periode. Så når abortdebatten ruller, også når vi selv har sat gang i den med en aktion, så får flere folk øje på os, og flere end normalt melder sig ind.

Jeg tror også, abortdebatten sidste sommer var årsag til, at jeg fik henvendelser fra mere atypiske steder efter sommeren. To højskoler uden kirkelig profil, der gerne ville have mig ind i en debat med eleverne om abort. En fin oplevelse af respektfuld dialog. Og det samme med en HF-klasse på et gymnasium. Endelig havde jeg også – for 2. år i træk – en livlig debat med en fra Enhedslisten i udskolingsklasserne på den katolske skole i Aarhus.

Vi fornemmer faktisk en øget interesse for at få os ind på banen, også fra journalisters side. Ikke fordi vi er blevet stuerene i deres optik, men det, at vi står for en tydelig holdning, at vi tør gå imod strømmen og såmænd argumenterer sagligt – det gør os alligevel interessante.

Debatten om abortgrænser er ikke taget af her i 2023, snarere tværtimod, men det kommer kommunikationssekretæren mere ind på.

Abortgrænser var også på tapetet til det arrangement, jeg deltog i på Arbejdermuseet op til Kvindernes Internationale Kampdag under temaet "Min krop, min ret". Det var en interessant, *men* også forstemmende oplevelse at være i en forsamling, hvor tilsyneladende samtlige ca. 200 kvinder (og 5 mænd!) begejstret hyldede den fri abort som kvindens vigtigste sejrstrofæ. Özlem Cekic havde inviteret mig med ind til en dialogsamtale (à ca. 10 min.) omkring min holdning til abort. Det var en *enestående* mulighed, som det var svært at sige nej til – selvom jeg skal indrømme, at det også var med en vis bæven, jeg gik ind til det. Men "tolerancemusklen" i forsamlingen blev trænet – sådan som Cekic opfordrede til det, da hun introducerede mig! – og ja, jeg tror, det var første gang, at barnets perspektiv blev bragt i spil i den sammenhæng. Jeg sagde bl.a.: "Alle de fine ord om mænds og kvinders lige muligheder og rettigheder ..., men hvad med den ufødtes rettigheder?! Er det derfor abortmodstanden vokser? Fordi næste generation synes, at de fine ord om lige rettigheder klinger hult, når barnets rettigheder ikke tænkes med."

Til den efterfølgende paneldebat, hvor jeg ikke deltog, men kun folk, der gik ind for fri abort, var det slående, at barnet igen var totalt ude af billedet, da de talte om abortgrænser, og ikke helt kunne bestemme sig for, hvad der var bedst for kvinden: en grænse ved 12, 18 eller 22 uger.

Det bliver interessant at se, i hvilken grad og med hvilke argumenter Etisk Råd kommer til at inddrage det ufødte barns perspektiv, når de senere på året skal arbejde med spørgsmålet om abortgrænsen.

Jeg fik for øvrigt en henvendelse fra formanden for Etisk Råd med invitation til, at vi bidrog med vores vinkel på spørgsmålet. Resultatet ligger på stolene. Og det var på baggrund af, at et medlem, der kendte ham privat, havde prikket til ham om det.

Henvendelser fra eleverne fra de store klasser i skolen og - især for tiden - 3. g'erne, der skriver SRP-opgave, fylder i perioder mere end halvdelen af min arbejdstid ud. I januar toppede det nogle uger med 13-15 henvendelser om dagen! Men jeg gentager gerne mig selv fra tidligere år: det opleves meget meningsfuldt og som en fantastisk *mulighed* at fodre dem med gode prolife svar og vinkler, og hvor jeg jævnligt får en fornemmelse af, at det falder i god jord. Nu er jeg nede på mere normale tilstande med 3-5 henvendelser om dagen.

Til vores hel-dags-bestyrelsesmøde i november kom vi frem til en ny 3-års vision, som lyder: *"Flere unge er engageret, og vi kommunikerer til unge"*. Som led i denne vision har vi nedsat et ungdomstalerkorps på i alt 9 (inklusive 4 ansatte), der har sagt ja til at tage abortsagen med ud til især kristne ungdomsforsamlinger. Næste step er at komme ud på de kristne efterskoler og senere også de politiske ungdomsorganisationer. I 2023 er det primært Syd- og Sønderjylland, vi koncentrerer os om. Ud af de 32 kristne ungdomsgrupper, jeg har henvendt mig til i området (IMU, LMU, frikirkers unge, katolske unge), har vi indtil videre fået lavet aftaler om i alt 11 møder, de 4 af dem dog udenfor fokusområdet og de to af dem med politiske ungdomsorganisationer. Også en aftale med en efterskole er faktisk lige kommet i hus – på foranledning af en forælder til en, hvis søn går der. Godt eksempel til efterfølgelse!

Når jeg lige får lidt bedre tid, skal jeg have rykket nogle af de ungdomsgrupper for svar, som jeg ikke har hørt fra; vi bør kunne få nogle flere aftaler i hus. Men jeg har også opdaget, at der hos nogle af de unge kristne er en vis berøringsangst i forhold til emnet! Det skal vi gøre noget ved.

Min tid er næsten gået. Jeg ville gerne dele flere af de små hverdagsdryp af opmuntringer, jeg jævnligt får. Poul, der deler vores *"Fra et ufødt barns dagbog-pjece"* ud sammen med aviser på sin rute. Jette, der sender vores små fostermodeller ud til flere kristne friskoler med opfordring til at inddrage dem i undervisningen. Søren, der havde en debataften med Socialdemokratisk Ungdom og bagefter skrev: *"God debat... og en af dem rykkede sig og sagde, at hun kom i tvivl, om hun gik ind for fri abort"*. Eller Jens Vindum (tidligere formand), der trådte til på Folkemødet på Bornholm, da der opstod en mulighed for at deltage i en debat med temaet: Lad de små børn leve! *Stor tak* til alle jer, der giver en hånd med på frivilligt plan, stor eller lille! Det betyder utrolig meget at få den hjælp, og det gør en forskel derude.

Det gør også en stor forskel for mig i hverdagen at være med i et team af dygtige og dejlige kolleger. Og jeg er meget taknemmelig for at have en bestyrelse, der bakker mig op på alle måder og udstikker en sund og god kurs for arbejdet. Særligt tak til dig, Ketty, for din skønne blanding af omsorg, utrættelig kampvilje og et stærkt åndeligt fokus.